

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

18. An si duo Reges habeant ius probabile ad successionem alicuius regni, possint illud armis occupare, non expectata sententia iudicum? Sed difficultas est, ad quem pertineat in hac causa ius ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

De Opinione probabili. Resol. XVIII. II

Turrjanam in 2. 2. tom. 1. disp. 90. dub. 2. Perez in *Lauca Salamantina*, certamine 10. c. 13. num. 98. *Tannerum* in 2. 2. disp. 2. 9. 6. dub. 4. per totum. *Reginaldum* in *praxi*. tom. 2. lib. 21. num. 92. *Aegidium* de *Coniuncta de actibus supernaturalibus*, tract. 3. disp. 31. dub. 2. & 4. per totum.

RESOL. XVIII.

An si duo Reges habeant ius probabile, ad successionem alicuius Regni, possint illud armis occupare, non expellata sententia iudicum?

Sed difficultas est, ad quem pertineat in hac causa ius dicere?

Et docetur posse Reges, stante opinione probabili, inferre bellum alteri Principi Regnum, ex opinione probabili etiam possidentis; & posse dari bellum ex una, & parte iustum.

Et inferitur ex testamento minus solemniter acquiri ius ad rem legitimam, & eam posse clam a possidente tolli priuata autoritate, secluso tamen scandalo. Ex parte 9. tract. 8. & Misc. 3. Ref. 70. alias 69.

1 § Difficilis questio, & quæ torquet doctorum hominum ingenia. Et ad illam negatiuè respondet Pater Valquez in *part. 2. disp. 64. c. 3.* docet enim, etiam si alicui Regi videatur probabilissimum suum Ius, consultis Doctoribus, & Legispetitis, non tamen ei licere armis causam definire; quia barbarorum esse videtur melius ius Regni in armis ponere: ergo dubium in iure, iuridicè, non armis est decidendum. Censet igitur tunc eos, si habeant supra se alium superiorem in temporalibus, apud illum teneri causam agere; quod etiam extendit ad causam, in quo licet supermi sint; agunt tamen de Comitatu, aut Principatu alteri Regi subiecto; tunc enim in puncto illius Regni sunt planè ei tertio quasi subditi; vt Rex Hispania ratione Burgundia olim erat subiectus Regi Gallia; etiam ratione Mediolani, & Belgij est subiectus Imperatori, licet alioquin supremus sit in temporalibus. Quod si ratione Regni, de quo agitur, nec alio modo, sint alteri subiecti; tunc vtrumque debere stare iudicio Regni ipsius, de quo agitur; quia ad illud Regnum, deficiente herede, pertinet de Regè prouidere. Et ita dicit factum in Regno Aragonia tempore Sancti Vincentij Ferrerij. Omnes enim contententes, & litigantes coacti sunt stare iudicio Regni.

2. Addit tamen quando alter ex litigantibus habet suspectum ipsum Regnum, licitum ipsi esse eius iudicium recusare, & in arbitros Iudices litem renocare; tenerique competitorum stare huic iuxta petitioni. Reicit autem ibi sententiam Nauarri in *Manual. cap. 25. num. 4.* & Victoria; qui videntur infinuare, si supremus Iudex consultis Doctoribus iudicet se debere probabilius Ius, posse tunc armis illud velle occupare, atque hanc doctrinam nihil habere probabilitatis, immò, & perniciosam esse Reipublica. Hac in Summa Valquez, cui adde Ouedum in *part. 2. tract. 5. contr. 3. punct. 7. num. 89.* & sequentibus. Valasum de *success. Regni Portugallia. part. 2. punct. 1. §. 10. num. 35.* & sequentibus. Palaum *tom. 1. disp. 2. punct. 7. num. 9.* Montefinum in *part. 2. tom. 2. disputat. 29. quest. 5. §. 6. n. 222.*

3. Probatur; quia omnis controuersia, quæ inter opiniones versatur circa Ius aliquod, non potentia, & armis, sed iudicio dirimenda est: barbarorum enim videtur melius, Ius regnandi in potentioribus armis continere. Deinde bellum illud non potest esse actus iurisdictionis, neque sententia exequutio; quia asserere Regem posse sibi Ius dicere contra alium, ab omni ratione aliena videtur: quomodo enim ius dicen-

dum est contra partem, quæ non potest cogi ad comparandum in iudicio, & contra alium nullo modo inferiori; cum par in partem iurisdictionem habere nequeat, & pars inaudita nullo modo possit condemnari. Deinde vergit in magnam populorum perniciem, licentiam hanc bellum mouendi Principibus concedere, cum ipsi alio modo possint iuri suo consulere. Deinde non potest esse actus iustitiae vindictiue; quia neuter Rex iniuriarum facit alteri; ergo nullum est caput, ex quo possit bellum istud licitum fieri.

4. Sed difficultas est, ad quem pertineat in hac causa Ius dicere? & respondent citati Doctores, quòd iudicium illud poterit ad arbitros ab vtroque Rege assignatos remitti, vel standum erit iudicio regni, de quo contenditur. Primum docet Nauarr. *suprà*, & sanum consilium fore docet Suarez, de *Charit. disp. 13. sect. 6.* Posterius docet Valquez, Palaus, Montefinum locis citatis *Salas tract. 8. disp. unica, sect. 13.* & Gaspar Hurtado, *disp. 4. diff. 12.* qui asserunt, si aliquis ex litigantibus suspectos habeat Iudices regni vacantis, ad arbitros recurrendum esse, ratio est, quia deficiente rege, Regnum est regula dirimens controuersias in ipso; & ita in Aragonia res peracta est tempore Sancti Vincentij Ferrerij. Inuat etiam exemplum Ecclesia; quæ dirimit dubium ortum circa Summum Pontificatum, & Ius dicit litigantibus, cui standum est. Si autem contentio non sit de regno aliquo, sed de re aliâ ad Iudices recurrere necesse erit. Si autem nolit aliquis ex litigantibus ad hæc rationabilia media venire, iure poterit ab alio propter iniuriam factam armis oppugnari.

5. Sed in hac difficillima questione mihi placet adherere opinioni Patris Arriaga *tom. 1. in p. 2. disp. 24. sect. 5. num. 44.* vbi impugnans ea, quæ supra notauimus ex Valquez, sic ait: Crediderim in hac questione primò. Patrem Valquez adhuc non respondisse toti difficultati; nam dissentio probabilis inter duos Reges potest esse, non solum quando agitur de iure in aliquod regnum (quod Ius decidi ab ipso regno forte poterit, de quo statim) sed quando ex aliâ causâ probabile est, posse alteri Regi bellum inferre, independenter à iure successionis, v.g. alter creditur probabiliter fauisse meis hostibus, & grauissimum mihi damnum intulisse; inde ego probabiliter iudico me habere Ius illum inuadendi, vt damna refarciam. Certè litem hanc probabilem non potest regnum decidere, quia ea non est de iure successionis, quis ergo decideret? eodem planè modo possunt excogitari multi alij casus, in quibus solum sit ea probabilis opinio de iure in alterum Regem, quæque decidi nequeat à Regno: ergo non satisfacit adæquatè Valquez dubio precedenti.

6. Secundò censeo, in Nauarri doctrinam non habere vim argumenta illius: nam Nauarrus supponit, si per viam iustitiae possit litem componi, debere eo modo componi: ibi autem non excludit Nauarrus ideò inter Reges supremos non posse iuridicè litem decidi, ea præcisè ratione, quòd non habent superiorem: vt Valquez ei attribuit; sed docet, ideò non posse decidi verè, quia & carent superiore; & iura vtriusque, seu pretensio est ab antiquo, & obscura: quibus supponit, etiam si non haberent supremum, per iuris peritos debere causam decidi, si aliundè non repugnaret ob obscuritatem, vt dixi, iurium. Hoc autem dato, non sequitur eum Regem more barbarorum procedere, qui totum Ius in armis ponit; quando & supponitur prius teneri iurisperitos consulere, deinde Iudices arbitros; ac tandem, si eo modo nihil obtineat, posse armis suum Ius propugnare.

7. Tertio censeo, in aliquibus regnis vbi electio Regis ad Regnum pertinet, locum habere doctrinam Valquez; quia ille debet causam successionis decidere, ad

re, ad quem spectat successorem eligere; & ob eam rationem meritò in Aragonia ad regni iudicium recursus est eo tempore; quia Aragoniæ Regnum elegit sibi olim Reges, & præscripsit illis certas regulas; unde de facto illi præcedunt se habere quædam privilegia, quæ à Regibus non possunt reuocari; imò in multis rebus debere Reges stare iudicio regni, aut Iudicis, quem in *cap. ipsi* vocant.

8. In aliis tamen regnijs, quæ à Regibus primum armis occupata sunt, & regnum non censetur habere vllum eligendi Ius, vt Lusitania, Castella, & idem dico de Ducatibus, aut Marchionatibus, vbi Prouinciæ nullum habent Ius eligendi sibi caput; non video cur, quando dubitatur de iure successione, debeat ipsium regnum decidere causam.

9. Dices; per se ad omne regnum, & Prouinciã pertinet, vt deficiente hærede regni, sibi eligat Caput: ergo saltem, ob eam rationem habet ius, vt in dubio de hærede decidat causam. Respondeo, in casu presenti, non esse defectum hæredis, sed quis eorum iuxta leges, aut dispositionem priorem Regum habeat maius Ius; vt in Portugaliã regno contigit sub Philippo I. constabat enim esse hæredes sufficientes; sed dubitabatur, an femina, filia viri, an vero vir, filius femine succedere deberet iuxta regulas Maioratus, & ciuilem dispositionem; non pertinebat autem ad regnum, sed prædecessores Reges clausulas hæreditatis constituerant, vt certè, si ad Ius ciuile attendendum erat, non poterat regnum Lusitanie quæ tale specialiter illud Ius decidere, ideò meritò Philippus non recurrit ad regnum, sed ad iurisperitos, qui in ea causa optimi Iudices esse poterant: neque ideò poterunt illi vitio vertere prudentes, quod id fecerit: ergo non est vniuersaliter verum, id debere à regno ipso decidi.

10. Vnde vltimò cenfeo, vniuersaliter loquendo in omnibus ferè casibus optimum modum componendi talia dubia esse per Iurisperitos, & Theologos; qui quid in conscientia; quid in iure Rex possit facere, decidere optimè possunt; nam licet agatur de regno, quod habeat Ius electionis; semper tamen in similibus dubiis multa miscentur, quæ Ius commune, & conscientiam tangunt; hæc autem non possunt commodè decidi à regno, id est, à Proceribus regni, ad quos alioquin spectaret electio, commodissimè autem deciduntur à Iuristis, & Theologis: nec per hoc inducitur barbaricus mos, quandoquidem maximè attenditur ad rigorem iuris, & conscientiam.

11. Dices, quid si Iurista cuiuslibet regni dicant suis Regibus licere inferre bellum alteri? Respondeo facile, si subditi Iuristæ habeantur suspecti, Reges debere conuenire Iuristas, & Theologos alterius regni non suspectos, & illorum stare iudicio, vt cui ad iudicata fuerit causa, tanquam probabilis Ius habenti, vel cedatur regnum, vel satisfactio competens exhibetur pro eis iniurijs, ob quas creditur habere iustum titulum inferendi bellum. Quod si aliter Rex condemnatus, acquiescere noluerit, peccabit grauiter; & iustè ei bellum à competitori inferetur. Hæc dicta sunt, quando causa non est certa; nam si apertè confiteretur de Iure vnus, tunc poterit armis illud repetere, si aliter cedere nolit. Hucusque Arriaga. Et præter ipsum pro affirmatiua sententia vide omnino Hurtadum de Mendoza, de Fide, Spe, & Charitate, vol. 2. disput. 169. sect. 7. §. 66. & seqq. Molinam tom. 1. tractat. 2. ad disput. 103. Suarez de fide, disput. 13. sect. 6. num. 6. Granadum in 2. 2. D. Thoma Controu. 3. tract. 12. disp. 4. sect. 3. §. 3. num. 29. cum seq. & Turrianus affirmatiuam his temporibus esse communem, cui ego, vt dixi, adhareo. Asserunt itaque hi Doctores, posse Supremum Principem, si bona fide procedat,

expendere Ius suum per prudentes, & doctos viros, quorum iudicium (si per illud sibi constat de iure suo) sequi potest, si que non tenebit stare aliorum iudicio. Ratio est; quia ita est de hoc iure iudicandum, sicut de iusta lite: in iusto autem iudicio duo intenduntur. Vnum est, examen causæ, & cognitio iuris veritatis, que partis: cui negotio necessaria non est iurisdicatio, sed scientia potius, & prudentia, quia cum non intendatur per bellum, sed bello supponatur: non est cur arbitris sit committendum, Alterum est, executio iuris iam patefacti, ad hoc verò iurisdicatio postulat, quam per se habet supremus Princeps, quando alibi sibi constat satis de iure: tunc ergo non est, cur expectare teneatur alterius arbitrium, quamuis debeat iuxta pacta acceptare, si offerantur.

12. Vide etiam circa præsentem Questionem Petrum Lugum de Princip. Theol. moral. part. 1. cap. 3. quest. 1. r. n. 87. qui me citato plus docet, nempe posse Reges, stante opinione probabiliter inferre bellum alteri Principi Regnum ex opinione probabiliter inferre bellum alteri. Quia opinio probabilis circa Ius sonat conscientiam rectam, & dirigit operationem prudentem, & honestam. Sed Rex non debet esse deterioris conditionis quoad usum opinionum, quam ceteri: licet ergo Regi iuxta probabilem opinionem inferre bellum, vt possessorem etiam opinione probabiliter intertem spoliare, & probabilitas enim vtriusque partis, vtrique conferret Ius iusti belli. Quin id quoque tacite legislatores decernunt; qui cum videant opiniones verari diuersas, eas permanere permittunt.

13. Sic opinant probabiliter ex Testamento minus formali acquiri Ius ad rem legatam & eam posse eam possidente tolli, licitum est illam auferre auctoritate priuata, seculo tamen scandalo, vt inquit Ioan. Sanchez disput. 44. num. 57. consonant Thom. Sanchez in 4. Decal. lib. 6. Decal. cap. 3. num. 7. Suarez de legibus lib. 5. cap. 18. num. 20. dicentes, neminem posse auctoritate priuata capere rem ab alio possessam, quamuis licet opinio sibi probabilior putet sibi competere, posse tamen illam accipere, si probabiliter opinetur, licere sibi possidentem spoliare, quasi dicant: Quoties Testamento opinio versatur circa factum, non licere possidentem spoliare: Quando verò versatur circa Ius, licitum est spoliare. Sic etiam Castrus Palauus tract. 1. disput. 3. quest. 7. num. 20. dixit, si attento iure sit probabile, licere Regi Civitatem ab alio possessam occupare, sine dubio posse nunc intentare possessionem. Consentium item Reginaldus tom. 1. lib. 2. num. 98. Couarruias Regul. Practicum, part. 2. §. 10. num. 6. Thom. Sanchez lib. 4. Decal. cap. 3. num. 7. Fillucius tract. 40. num. 266. Pelancius sup. 2. 2. quest. 70. disput. 1. dicentes, posse dari bellum non ex vtraque parte iustum ex ignorantia, vel opinione probabiliter; iustè siquidem alteruter pugnat ductus opinione probabiliter; & consentire debent, qui contentiose se Regem imponere tributum probabiliter iustum, & si subditos illud non solvere iuxta contrariam opinionem. Quare hæc pars mihi magis placet, saltem quando opinio non pro possidente est æquæ, vel magis probabilis. Hæc Lugo.

14. Nec obstat dicere cum Vasquez, Montelino & supra, & Villalobos tom. 1. tract. 1. disput. 17. num. 1. quod impossibile videtur dari bellum iustum ex vtraque parte, nisi detur ex ignorantia inuincibili, quæ vnus bellantium excusetur, quamuis reuera bellum gerat iniustum; aliàs circa idem omnino duplex ius daretur contrarium & idem Rex esset, simul iustus, & iniustus regni possessor, quod videtur implicatorium Confirmatur, nam inferre bellum est actus iustitiæ punitiue; sed nefas est illum punire, qui iustè possidet, opinio probabiliter ductus; quamuis sit opinio contraria probabilis. Ergo non sufficit probabile ius ad inferendum bellum inferendum. Respondeo possidentem iuxta probabilem

probabilem opinionem esse iustum possessorem non absolute, sed solum probabiliter, aduersus quem sibi dari possit iustus probabiliter spoliator. Nec implicat esse simul aliquem iustum, & iniustum possessorem, aut spoliatorem probabiliter, id est secundum assensum opinatiuos oppositos, vt latius ostendit Ioan. Sanchez *disf. 44. n. 60.* Ad confirmationem negamus, bellum esse semper actum iustitiae punitivae, seu vindictivae: quippe non nunquam etiam est actus iustitiae commutativae rem propriam acquirantis,

RESOL. XIX.

An in favorem Principis praesumendum sit in dubio positio? Habet, v. g. subditi rationes probabiles, vt aliquod tributum sit iniustum; aduersus vero pro Principe, & iustitia veltigialis aliae rationes probabiles, quae videntur, an teneatur solvere tributum? Ex part. 2. tit. 17. & Misc. 3. Ref. 39.

§. 1. Varrez de legib. lib. 5. cap. 18. num. 20. Valquez *Sopusc. de rest. cap. 6. §. 3. dub. 5. num. 78.* Turrian. *in 2. 1. 10. 2. disp. 46. dub. 6. n. 5.* & alij affirmatiue respondent, iuxta illud dictum commune, in dubio praesumendum pro sententia superioris. Caeteras rationes, quae quidem efficiunt hanc sententiam probabilioem, quam oppositam, vide apud auctores citatos.

2. Sed contrariam opinionem probabilem, & in praxi tutam, docent viri docti, non minoris literaturae quam aduersarij: hi sunt ex Societate Iesu Leonardus Lessius de *inst. lib. 2. c. 33. dub. 9. n. 67.* Valer. Reginald. *in praxi. tom. 1. lib. 10. c. 25. sect. 1. n. 374.* ex nostra Religione P. Megala *in p. 1. lib. 2. c. 17. quest. 8. n. 132.* & Nauar. de *rest. lib. 3. c. 1. p. 3. dub. 13. n. 267.* Salon. de *inst. tom. 1. q. 5. art. 4. controu. 2. ante primam concl. ver. obseruemus secundo*, Barthol. a S. Fausto in *speculo Confess. disp. 33. q. 27. num. 3.* Sanchez in *summ. 10. 2. lib. 6. c. 3. n. 7.* & nouissime Malder. *in 2. 2. trakt. 3. c. 6. dub. 4. §. dico sexto*, vbi asserit. Si vtrumque probabile sit, tributi causam esse iustam, & non esse iustam, exigit Princeps iuste, & negat populus iuste; & ratio huius sententiae prima est, quia possunt se conformare opinioni probabili. Secunda, quia in tali casu melior est conditio possidentis. Tertia, quia in tali casu datur bellum ex vtraque parte iustum; nam ignorantia facit, vt vterque, propter rationes speciem veritatis habentes, bona fide iustitiam a se stare putet.

3. Ad argumentum in contrarium responderet, illud dictum intelligendum esse in dubio negatiuo, non autem in dubio positiuo; vel in casu, in quo non agitur de interesse, seu damno inferioris, Circa praesentem quaestionem vide etiam Azor. *p. 3. lib. 5. c. 22. q. 7.*

RESOL. XX.

An index possit iudicare secundum opinionem probabilem, communi & probabiliori relicta, & etiam contra propriam opinionem, dummodo probabilis sit circa ius, non vero circa factum?

Et cessante scandalo, an possit nunc circa vnam nunc secundum aliam iudicare?

Et si adest scandalum, quamuis peccaret, non teneatur ad restitutionem?

Et hic etiam inferitur decisio multorum casuum, qui in §. vlt. huius Res. explanantur, in quibus index potest iudicare secundum quam maluerit sententiam & opinionem.

Et tandem aduertitur Indices ob id non subit Syndicatus, quod iuxta opinionem probabilem ferant sententiam, probabiliori relicta, & communi. Ex p. 2. tit. 13. Ref. 3.

Tom. V. 11.

§. 1. Negatiuam sententiam docet Laymā in *Theol. Sum. tom. 1. lib. 1. c. 5. §. 3. num. 16.* Sanchez in *sum. tom. 1. lib. 1. c. 10. num. 47.* cum 7. De doctoribus quos ipse citat: quibus ego addo Villalob. *in sum. 10. 1. tr. 1. diff. 15. n. 6.* Malder *in 2. 2. Thom. 9. 19. a. 5. disp. 86. circa fin.* Filliuc. *10. 1. tr. 2. 1. 4. n. 144.* Becan. *in sum. 10. 2. trakt. 1. c. 4. q. 9. n. 12.* Tanner. *in 2. 2. Thom. disp. 49. 4. dub. 6. n. 128.* Portel. *in addit. ad Dub. Regul. ver. opinio eligenda. 7. 12.* Azorium, & alios.

2. Sed contrariam sententiam probabilem etiam se puto, quam teneatur praeter 6. Doctores, quos citat Sanchez *n. 46.* hi omnes a me diligenter conuulsi, Hieronym. de Rota in *controuers. tom. 2. controu. 6. §. h. b. lastica*, Martinez *in p. 2. tom. 1. q. 29. art. 6. dub. 6. concl. 2.* Lorca *ibid. n. disp. 39. memb. 2.* Aluarez *ibid. disp. 80. n. 12.* Morla *in emp. in ius, p. 1. tit. 2. q. 2.* Martinus Delrius *in disquis. Magicis lib. 5. q. 1. §. quotiescumque*, vbi asserit esse communem sententiam Caluistarum, Sancius *in practica disputationib. disp. 44. n. 50.* Triugno *in examinatorum, fol. 2.* & probabilem vocat hanc opinionem Sanchez *vbi sup.* & Martinus Bonacina *de legib. disp. 2. 4. punct. 9. n. 13.*

3. Dico igitur iudicem in sententiis ferendis, posse sequi opinionem probabilem, relicta probabiliori, etiam contra propriam opinionem, dummodo probabilitas sit circa ius, non vero circa factum; quia circa factum tenetur sequi quod probabilis est. Et hoc verum arbitror contra Valquez *in p. 2. tom. 1. disp. 64. n. 5.* etiam in iudice supremo, sed si iudex sit arbiter, & a colligantibus eligatur sub conditione, quod iuxta suum iudicium debeat iudicare, & non iuxta aliorum, non poterit alienam opinionem sequi, vt notat Montefinus *in p. 2. tom. 1. disp. 29. q. 5. n. 213.* secus autem si probabiliter duas opiniones sustineat, nam iuxta quamlibet poterit iudicare, cum liberum ei sit praefere iudicium proprium in ferenda sententia.

4. Hinc etiam a fortiori inferitur contra Bannez *in 2. 2. q. 63. art. 4. dub. 1. ad 2.* integrum esse iudici, ex quibus opinionibus probabilibus, quam maluerit eligere, & secundum eam iudicare pro amico: imò cessante scandalo, nunc secundum vnam, nunc secundum aliam quod ego sentio, vt dictum est, etiam si contraria sententia esset probabilior: & si adesset scandalum, peccaret equidem, sed non teneatur ad restitutionem. Ita Ioan. Valerius *in differentiis vtriusque fori ver. opinio, differ. 3. n. 1.* & alij penes ipsum.

5. Ex his inferitur etiam decisio multorum casuum, quos asserit Sancius *vbi sup.* videlicet. Primo, an vnicus testis omni exceptione maior constituat semiplenam probationem in causis criminalibus. Secundo, an in causa capitali possit index interrogare reum ex praescepto, illum obligando ad responsum veritatis, quando solum delictum est semiprobatum. Tertio, an iudex, vel ipse Minister possit incarceratione delinquentem in alieno territorio inuentum. Quarto, an fructus industriales, bona fide consumptos, possessor bonae fidei teneatur restituere. Quinto, an filij reorum majestatis diuinae vel humanae geniti ante parentum crimen, afficiantur poenis iure statutis in eorum filios. Sexto, an filij expositi ad Ecclesiae lapidem, reputentur legitimi. Septimo, an Iurispatronatus possit praescriptione acquiri. Octauo, an pater astrictus sit filiam naturalem dotare. Nono, an tempore pestis possit fieri testamentum, cum minori testium numero. Decimo, an collatio beneficij facta infami, sit ipso iure nulla. In his, & similibus casibus potest iudicare iudex secundum quam maluerit sententiam, vel negatiuam, vel affirmatiuam. Et animaduertendum est, iudices non ob id subit Syndicatus, quod iuxta opinionem probabilem ferant sententiam, probabiliori relicta, & communi, contra Doctores quos citat, & sequitur Io. Valerius *vbi sup. in differentiis vtriusque fori, ver. opinio, differ. 1. n. 1.* per totam.

B Et